

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godine K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 filira na godinu više, a u Americu K 1.40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava i otpravništvo nalazi se u „Samoborskoj tiskari“ S. Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.

Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA II.

U Samoboru, 1. listopada 1907.

BROJ 19.

Za Šmidhenov spomenik.

Naši čitači već su se višeput sreli u našem listu s iskazom prinosa, koje pojedinci namjenjuju za podignuće Šmidhenova spomenika u Samoboru.

Bez posebnih poziva i cirkulara, bez svake znatnije akcije i jačeg apela unišlo je do danas nešto preko stotinu kruna — sabrano gotovo sve u prijateljskim društvima i na prvu riječ, kad se tko spomenuo rečene svrhe.

Malenkost doduše, ali prvi oboli, koji su pali za spomenik čovjeku, koji je za Samobor stekao neprocjenjivih zasluga.

Da bi valjalo u Samoboru podići doličan spomen Ljudevitu Šmidhenu o tom je bilo već češće govora u našim društvenim i građanskim krugovima. Ostalo je kod raspravljanja, a nije došlo ni do kakva zaključka.

Misao o podignuću spomenika poprimila je nešto konkretnije oblike, kad se onamo u mjesecu svibnju našlo društvanje građana u Anin-perivoju i zakanilo se, da položi prve prinose za spomenik Lj. Šmidhena. Ujedno se istaklo, kako bi se takvi spomenik mogao postaviti na ulazu u Anin-perivoj.

Od toga dana donosi „Samob. list“ prinose, koji priteču u pomenutu svrhu.

Velike su zasluge Šmidhenove za uređenje Samobora. Naoseb Anin-perivoj ima da mu puno zahvali. Tu se očituje u punoj mjeri rad, prirodni ukus i neumorna volja pokojnikova. Razumljivo je, ako se pomišlja, da bi u Anin-perivoju sasvim zgodno pristajalo poprsje muža, koji mu je posvetio toliku brigu.

Ali je još jedno zgodno mjesto, gdje bi se mogao uvijek činiti takvi spomen. To je pročelje zgrade trgovačke općine. Na jednoj je stra-

ni danas spomen-ploča velikom skladatelju Livadiću. No on nije bio samo glazbotvorac. Bio je i načelnik samoborski, napredan i zaslužan muž na čelu naše općine.

Druga je strana općinske zgrade prazna. Kao da čeka, da se na nju postavi lik drugog njezinog čovjeka. Sama nam se misao namiče, da bi za to bila najzgodnija spomen-ploča načelnika Šmidhena.

O ovome, gdje da se postavi spomen Šmidhenu, može se još raspravljati. Bit će za to još i zgrade i vremena. Stoji i do prilika i do svote, koja će biti na raspolaganju.

Mi danas samo hoćemo da pobudimo jaču pažnju na sabiranje prinosa za ovaj spomenik. Hoćemo da dignemo glas za jednog zaslužnog čovjeka apelujući toplo na sve one, kojima je Samobor prirasao srcu i koji se zanose njegovim ljepotama.

Preporučujemo i osnatak posebnog građanskog odbora za podignuće Šmidhenova spomenika. Tako bi se prije došlo do cilja i prije bi se stvorila odluka, gdje da se podigne spomenik vrlom ovom pokojniku, čije zasluge danas cijevi i priznaje svaki Samoobrac.

Samobor — lječilište.

Piše Bude pl. Budisavljević.

(Svršetak.)

Je li vidik s Aninoga perivoja i više njega dolje u polje krasan, još krasniji je možda s južnih i istočnih brežuljaka Stražnika, što se je izdigao sjevero-zapadno s druge strane trga Samobora. Onuda su uzbrdicom i gore na tjemenu a kroz mladu hrastovu šumu i staro pitomo kestenje izvedeni zgodni putevi postepena uspona i namještena su baš na poglednim mjestima prostrane klupe za počivanje.

I godi gledaocu nemalo pogled u dalj k Svetoj Nedjelji, k savskoj ravni, k Zagrebačkoj gori, k dokosnomu Zagorju; ali godi veliko i pogled dolje na samo

trgovište i u njem lijepe zidanice, užskane u bujnu zelen, i na one dvije prostrane, bogato urešene crkve, od kojih je franjevačku pratila čudna sudav.

Dospjevši još oko 1646. godine u ruševno stanje, opet je ona izgrađena prve četvrti sljedećega vijeka te je novi bolji hram s osam žrtvenika 1738. posvetio glavom Juraj Branjug, biskup zagrebački. No kako misle, prvi je put ondje podigao crkvu još kralj Bela IV., kad-no se je, uzmičući pred Tatarima, iz postojbine Ugarske, zaklonio bio u tvrđi grad Samobor posestrime zemlje Hrvatske.

Opočinjavši na Stražniku, rado ćeš se i to ugodnom hladovinom spustiti do sv. Helene, gdje su pomno uređene Šmidhenove sumporne toplice. Odanle je krasna šetnja ili vožnja kraj posjeda čestitog bivšeg varaždinskog župana do Bregane, gdje je vrijedno vidjeti poznatu tvornicu štapova, a u dolini Breganice vilinsku pećinu punu sige. Još dalje na međi Kranjske koč se uz prelijep perivoj znameniti starinski grad Mokrice.

Umni, trudoljubi liječnik dr. Juratović polaže i ulaže čilu svoju snagu, da svakomu bolesniku i zborom i tvorom bude u pomoć a njegove odredbe i točno i vješto vrši pouzdana pomoćno i podvorno osoblje.

Covjekoljubivo, rodoljubivo pregnuće liječnikovo i pothvatnoga M. Kleščića poduprijeti, pomoći što izdašniji neodoljiva je dužnost i trgovačke općine i novčatijih otadžbenika, ne toliko sebe koliko Samobora, pa i cijele domovine radi i mnogih u njoj patnika, kojima bi bogom blagosloveni onaj kraj imao biti dragim boravištem, utocištem, lječilištem.

Ta već danas sve više pridolazi u Samobor, na liječenje raznih bolesnika, nesamo iz Hrvatske, Slavonije, već i iz bratske Dalmacije, Bosne, Hercegovine, pa i od drugud, a koliko bi porastao njihov broj, da se zavod, kak bi to živo željeli osnivačiji, proširi i upotpuni, prema zahtjevima moderne fizikalne terapije.

Govorio sam o tom spomenutom gospodom češće i podrobnije, pa ne ću, držim, pogriješiti, ako ma i nekoliko riječi samo nabacim, što se po njihovom mišljenju već sada u svrhu dopune lječilišta ukazuje prijeko potrebno.

Današnji paviljon, nazvan hidropatičkim zavodom, imao bi se uprikladiti i za hidroterapiju s odjelom za muške i ženske, a sušalice sadašnjoj zgradi, kojih 20 metara podalje i to paralelno, trebalo bi iz temelja podići novu zgradu, također u podobi paviljona, u kojoj

u srednjim školama, a jedna je prevedena i na bugarski jezik.

Za „Hrvatsku Maticu“, kojoj bijaše 25 godina (od godine 1877.) odbornikom, a god. 1902. prvim potpredsjednikom, napisao je šest knjiga velikog djela „Slike iz općega zemljopisa“. Steta, što se taj zbornik ne nastavlja, jer je ovo jedino djelo te vrste u hrvatskoj književnosti, a odlikuje se popularnim načinom prikazivanja i jasnim pregledom.

Ovi podaci daju nam tek malu sliku Hoićeva rada, no pravo će ga umjeti ocijeniti tek onaj, kome on bijaše učiteljem. Njegova predavanja, naročito u historiji, ostat će svakom njegovom đaku za uvijek u živoj uspomeni. Malo ima predavača, koji bi umjeli zanijeti svoje slušatelje, kao Hoić. U njega je ne samo lijepa stručna sprema i erudicija, nego i pravi govornički dar, bez koga mnogo znanje ostane mrtvo, jer nas ne zanosi, jer nam se ne doima srca.

Imade profesora inače učernih i naobraženih, ali kada dođu među đake, čini ti se, kano da su donijeli svoje znanje u zlatnom kovčeziku, pa tek što su ga otvorili, već ga zatvaraju i ne daju ti u nj dublje zaviriti, makar da te muči znatiželja što više saznati, nešto više čuti. Ukočeni su, hladni i škrtare riječju. Ne velim da i oni ne ljube svojih đaka, ali oni ne znaju zasladi svoga predmeta, ne umiju ih oduševiti, jer im to nije prirodno. A Hoić? On je rođen učitelj, koji umije zanijeti i oduševiti svoje đake, pak se može punim pravom reći, da će on i tu za dugo živjeti, jer ono, što su oni od njega primili i naučili, bodriti će ih u njihovom radu, te će njihovim predavanjem prelaziti i duh njihovoga učitelja novim naraštajima. On ti rastvara

Dr. Ivan Hoić.

Naše milo mjestance ponosi se od valkada vrlo lijepim brojem školanih muževa, koji su diljem lijepe naše domovine Hrvatske radili revno oko napretka i podizanja našeg materijalnog i kulturnog stanja. Ne ću da to potvrdim, nabrajati tu imena svećenika, učitelja i drugih zvaničnika, jer je to napokon poznato svakom iole naobraženijem Samoborcju, već ću ovdje da u kratko prikažem rad jednog našeg odličnog zemljaka, koji je danas jamačno najviše poznat u našoj domovini, te svojim literarnim i pedagoškim radom zaprema odista prvenstvo među nama. To je naš Hoić, upravitelj ženskoga liceja u Zagrebu, koji je prošle godine proslavio 30-godišnjicu svog blagotvornog učiteljskog rada. Pravo je i dužnost je naša, da ga se i mi sjetimo, kad ga već onako zasnosno pozdravilo tom prilikom sve sredoškolsko a i drugo učiteljstvo iz sviju hrvatskih zemalja.

Hoić se rodio 1. kolovoza god. 1850. u Samoboru, gdje mu otac bijaše kovačkim majstorom. U svom rodnom mjestu svrši osnovnu (pučku) školu, a gimnaziju pohađao u Požezi i u Zagrebu, gdje je maturirao kao klerik g. 1869. Kao izvrsna đaka poslalo ga na sveučilište u Innsbruck, gdje je svršio drugi tečaj bogoslovije. Ne čuteći u sebi svanjanja za svećenički stolec, napusti on međutim klerikat, te bude g. 1871.-2. namješten u prvom semestru kao suplenat u kr. vel. gimnaziji u Zagrebu, a u drugom poljeću u Varaždinu. Škol. godine 1872.-3. i 1873.-4. služao u bečkom sveučilištu čuvane profesore Lorenca, Zimmermanna, Miklošića, Bodingera i Simonija, a 23. ožujka 1876. položi ispit iz zemljopisa i povijesti za učiteljsku službu

u cijeloj gimnaziji. Iste godine 18. travnja bude imenovan pravim gimnazijskim učiteljem, te ga dodijeliše kr. muškoj i ženskoj preparandiji u Zagrebu, koji su zavodi godinu dana prije toga osnovani. Ujedno bude imenovan odmah i članom kr. ispitnog povjerenstva za učiteljsku službu u višim pučkim školama, a predavao u isto vrijeme povijest u VII. i VIII. razredu u nadbiskupskom sjemeništu. Kad je svršetkom školske godine 1883.-4. dokinuta zemaljska ženska preparandija, premješten bude u kralj. veliku gimnaziju, u kojoj statusu pripadaše sve do godine 1882. Školsku godinu 1886.-7. obavio je na dopustu u Njemačkoj i to u Heidelbergu, Berlinu i Lipskom, gdje je slušao predavanja glasovitih geografa baruna Richthofena i Katsela, te mje.eca veljače 1887. steče u Heidelbergu doktorat iz historije i filozofije. Poslije toga službovaše do god. 1895. u gimnaziji zagrebačkoj izuzevši školsku godinu 1892.-3., kadno bijaše u drugom polugodištu iz službenih obzira premješten u vinkovačku gimnaziju. God. 1895. postade upraviteljem ženskoga liceja u Zagrebu, a od godine 1901 je predsjednikom kr. ispitnog povjerenstva za učiteljsku službu u višim pučkim školama.

Do nedavna bijaše predsjednikom društvu hrvatskih srednjoškolskih profesora, koju je čast položio usprkos molbi i želji društvenih odborika i to radi mnogih svojih zvaničnih i literarnih radova.

Pored svoje teške i naporan učiteljske službe bavi se Hoić mnogo već godinama književnim radom. Odmah iza svršenih nauka u Beču godine 1876. napisao povijest novoga vijeka za IV. gimnazijski razred. Od onda je sastavio jedanaest školskih knjiga za zemljopisnu i povijesnu nastavu u srednjim školama. Neki od tih knjiga doživješe više izdanja, četiri upotrebljavaju se još i sada

bi se smjestile i parne kupke i veće prostorije za razne hidropatičke procedure.

Posebice trebalo bi zgradi upriličiti odjel za elektro- i hidroterapiju s modernim uredbama, što zgodnije urediti liječnikovu sobu do omašnije čekaonice s raznim pomagalicama za stavljanje diagnoze, za mikroskopiranje itd. U prvi sprat spadala bi i velika dvorana s raznim strojevima za liječenje gimnastikom, za ortopediju, za masažu vibracijom, na krovu dospelja bi dva odjela za sunčanje, a u samom vrtu dao bi se udesiti prostor za zračne kupelji itd.

Jednoj od najvećih, najprećih potreba ondje bezuvjetno bi se imalo udovoljiti na širem, cijeli shodnijem osnovu, a to je poseban ovelič hotel, pension, tik samoga zavoda pod neposrednim trajnim nadzorom kupališnog liječnika. Onaj dom, što ga je na uzvisitu mjestu plemenita, požrtvovna gospođa, vlastelinka Vera pl. Sauer, za prvi mah dobrohotno sagraditi dala sa 17 soba ne bi mogao, čim se znatnije poveća broj posjetilaca, ni s daleka, udovoljiti svoj potrebi te onim mnogim a zamršnim obzirima, što ih u većem zdravstvenom zavodu iziskuju živi interesi bolesnika.

S toga bih štovani zastupstvu a i samomu čeoniku trgovišne općine — na dušu položio, a sa mnom se slažu stotine istomišljenika, da ono što učiniti mogu u pogledu pločnika, mladih nasada, boljih šumskih puteva, proširenja parka oko zavoda, osnutka parka u ravnici, itd., učine čim prije, sebi i uglednoj zavajnoj općini na čast, ovoj i okolnomu kraju na korist, subratu-patniku na uhar, hrvatskoj zemlji na čast. Pri tom će im — uvjeren sam — upravna oblast rado biti u prilog i savjetom i uputom i, budnim nadzorom. A uprava općine i uprava kotara jamačno će još i to pridržala na umu i na oku, da je naš Samobor kao stvoren i za klimatičko lječilište, te je po tom neotkloniv poziv javne uprave, da malo po malo po malo poukrci poodstrani i sve neprikladne higijenske te ine prirode, što bi priječile pogodan razvitak mjesta u ovom i u svakom inom naprednom smjeru.

U to ime pomoz Bog i dobra vi sreća! — kako no u horu znaju pokliknuti kršna naša braća Crnogorci.

Svima budi i ostani geslom: Naprijed!

K reambulaciji općinskih putina.

Dugo očekivana i s raznih strana požurivana reambulacija putina općine Samobor približila se svome koncu. Još kratko vrijeme i posjednici zemljišta, koja su označena kao okupirana, dobit će pozive da se očituju glede dobrovoljnoga odstupa okupiranih čestica.

Da je sama reambulacija po sebi nužna stvar za svakoga, tko posjeduje zemljište, pa tako i za općinu, o tome nema sumnje, te je svakako bila dobra namisao, da su se opet nakon dugoga vremena izmjerile površine općinskih putina. Bilo je to pako potrebno i radi umirenja onoga dijela našega građanstva, koji je stvar reambulacije učinio svojom stvari, i koji je i do- ličnim, a i nedoličnim načinom, koji je urodio i sudbenim parnicama, zahtijevao da općina pod svaku cijenu potraži svoje pravo. Iz toga se jasno vidi, da je pitanje reambulacije postalo za nas vrlo važno, gotovo bi se moglo reći životno pitanje.

Hoće li općina od reambulacije imati onakovu korist, kakova se prvobitno sa više strana isticala, to se za sad još nikako ne može znati. Jedno je ali sigurno, a to je, da će mnogi posjednik okupiranih čestica, koji je te čestice zajedno s ostalim zemljištem kupio u najboljoj vjeri, da sa nije ogriješio o ničije vlasništvo, i koji je te čestice u istotakoj dobroj vjeri kroz godine i godine nesmetano uživao, — biti osjetljivo pogoden. Da će se iz cijele stvari izleći i neko-

šikom svoje prsi, te osjećaš živo kucaj njegova srca-strujanje njegove krvi. I kada izlazi iz razreda, čini ti se, kao da te ostavlja umjetnik, koji je sve svoje umjetnine, koje je sa sobom donio, razdijelio među svoje slušatelje i ti znatiželjno iščekuješ novi sat, pitajući se u duši, što li će — Bože moj — i opet donijeti, čime li će te darivati.

Kruna je njegovu pedagoškom radu zavod, kojim on upravlja i koji stoji danas na visini svog zadatka. Prekrasni uspjesi, koji su tu postignuti, osiguravaju tome zavodu opstanak, a i to je ponajviše zasluga njegova upravitelja Hoića, koji je svojom mudrom upravom i finim pedagoškim taktom znao u dosta kratko doba urediti licej prema najboljim modernim pedagoškim načelima i ciljevima.

Svaka čast našem odličnome zemljaku, koji je ime našeg Samobora podičio diljem lijepe nam domovine Hrvatske, a dobri Bog podario mu krepka zdravlja, da uz njegove oživjeti još lijepo čisto svojih plemenitih i rodoljubivih osnova, zagrijanih ljubavlju spram hrvatske mladosti i spram naše knjige, koje nam utiru staze i puteve u bolju i sretniju budućnost.

Jošip Milaković.

liko parnica, a možda i dosta njih, o tome također nema sumnje. Držimo zato, da ne će biti s gorega u interesu boljega razumijevanja i eventualnoga sporazumka nanizati nekoliko opaski.

Ponajprije držimo, da treba s točnošću same izmjere okupiranih putina prema mapi od godine 1861. računati gotovo kao s činjenicom. Ta je izmjera obavljena — osobito u posljednje vrijeme — s potpunom znanstvenom spremom i aparatom, što ga tek današnje napredno vrijeme pruža mjerniku na ruke. O kakovoj pogreški jedva da bi moglo biti govora, pak ima vrlo malo izgleda, da bi prigovor protiv točnosti same izmjere mogao imati kakovoga uspjeha i u onim slučajevima, gdje je okupant bogzna kako osvjedočen o svome pravu.

Drugo je pitanje da li je sam temelj reambulacije naime mapa od 1861., apsolutno pouzdana. Imade znakova po kojima bi se dalo suditi, da djelomično nije. Imade putina, koje i danas imaju istu površinu, kako je ubilježeno u mapi od 1861. ali im položaj nije posve isti. Sad ako i jest vjerovatno, da je susjed s jedne strane okupirao dio općinske putine, nije vjerovatno, da je susjed s druge strane za upravo toliko na svoju štetu uzmaknuo. Pogotovo se to neda vjerovati u slučajevima, gdje je općinska putina tako široka, da jedan susjed svojom okupacijom nije mogao drugoga susjeda upravo prisiliti da uzmakne. Imade starih međašnih drveća i čitavih nizova drveća, za koje se može dokazati, da su već g. 1861. postojali. Ovakovo drveće uslijed nove izmjere mjestimice dolazi na sredinu opć. puta, što znači, da je i godine 1861. moralo stajati na sredini puta, što se ipak ne može smatrati potpunom istinom. Imade slučajeva, gdje kamenit most, koji je po načinu gradnje i po sjećanju ljudi morao nastati u vrijeme apsolutizma, dakle između g. 1850. i 1861., i koji sad stoji lijepo u sredini ceste, na temelju izmjere dolazi posve na kraj, a novi bi put imao prolaziti sa strane uz njega, kao da se ga ništa ni ne tiče. Tako bi se dalo navesti još i više znakova, po kojima bi se dalo — ako i ne upravo dokazati — a ono naslučivati, da karta od godine 1861. nije u svim dijelovima posve točna, što u ostalom ne bi bilo nikakovo čudo, ako se uzme u obzir, da je svako ljudsko djelo podvrgnuto pogreškama, i da godine 1861. nije mjerničkoj vještini stajalo na raspolaganje toliko i takovih sredstava kao danas. Ta i same vojničke karte i to ne samo iz onoga vremena, nego još i iz kasnijih godina pokazuju na raznim mjestima dosta pogrešaka.

Ali — bila mapa od g. 1861. točna ili ne bila, dale joj se dokazati pogreške ili ne dale, — jedno valja istaknuti, a to je, da će ta mapa vrijediti ipak kao odlučna u svim sporovima između općine i pojedinaca. Po njoj će se tužiti, po njoj će se suditi, a u jedno će ona vrijediti kao jedini vjerodostojni svjedok, te i bogzna kako opravdani prigovor protiv njezine točnosti jedva da bi mogao imati kakova uspjeha, osim možda u vrlo energično i daleko vođenom procesu.

Istakosmo sve ovo za to, da se ne bi pojedini okupanti na temelju svoga faktičnoga ili prividnoga prava upustili u tvrdoglavu borbu s općinom, koja borba bi u velikoj većini slučajeva mogla svršiti za njih sa znatnim materijalnim gubitkom.

Ali ako se može od pojedinaca zahtijevati da ne budu tvrdoglav prema općini, još se s većim pravom može tražiti od općine, da niti ona ne bude tvrdoglava prema onim svojim općinarima, koji su došli u posjed njezinoga zemljišta kao ono Pilat u vjerovanje. Ne mislimo time reći, da bi općina trebala makar samo i za vlas popustiti od onoga svoga prava, što joj ga daje mapa od g. 1861., nego mislimo, da bi trebalo dobro promisliti način, kojim bi se tomu pravu imalo pribaviti poštovanje.

Nema sumnje, da nasilna reokupacija sa strane općine i bezuvjetni povrat zemljišta u prijašnje stanje ne bi bio najbolji način, jer bi takav postupak upravo izazivao interesanta bilo na protuzakonitosti, bilo na skupocjeni i jalovi sudbeni proces.

Osim toga praviti iz plodnih okupiranih čestica neplodnu „gmaju“ — ako to ne traži prijeka nužda — znači s narodno-gospodarstvenog stanovišta nazadak, te bi općina, koja bi tako radija jedino zato da svojim općinarima pokaže svoje pravo, bez sumnje podsijecala granu, na kojoj sjedi. Bezuvjetni povrat u prijašnje stanje, držimo, da bi trebalo provesti samo ondje, gdje je nužno da se proširi postojeći ili da se otvori novi potrebni put, kao i u svim slučajevima novije okupacije, gdje je posve jasno, da je posjednik samovoljno posvojio dio opć. putine. U svim pak ostalim slučajevima trebalo bi naći način, kojim bi se interesima omogućilo, da poštujući pravo općine, što ga ona imade na temelju mape od godine 1861. okupirane čestice otkupe i tako pridrže zemljište u onome opsegu, s kojim su tečajem godina računali. Za ovako uništi novac mogao bi se nabaviti posebnim komad zemljišta, kojega bi valjalo kao paš njak dati na porabu onim siromašnijim općinarima, koji pašom na opć. putinama tečajem ljeta prehranjuju svoje blago, te su okupacijom putina u tome djelomično oštećeni.

To bi — držimo — bio jedini pravi način, kojim bi se za naše prilike veoma važno, a prema naravi stvari dosta zakučasto pitanje reambulacije opć. putina daleko riješiti povoljno za sve interesovane stranke. Ne bude li se ovo držalo na umu, nego bude li se s jedne ili s

druge strane isticalo samo pravo prema onoj „fiat justitia, pereat mundus!“ nema sumnje, da će se mnogima i mnogima učiniti znatna šteta i da će se jaz, koji postoji između pojedinih klasa našega žiteljstva i koji je već i sad dosta dubok, još više proširiti na našu opću štetu.

Očekujemo zato od uvidavnosti našega općinskoga zastupstva, da će u ovome smislu u kojoj od narednih sjednica stvoriti svoje zaključke.

Jedno umirovljenje.

Današnjim danom stupa u trajno stanje mira samoborski kot. liječnik dr. Milan Bišćan. Polazi na vlastitu molbu u mir nakon 33 godine neprekidne aktivne službe, a navršivši 70. godinu života. Dr. Bišćan jedan je od onih naših ljudi, koji se mogu pohvaliti, da uživaju općene simpatije. Kao liječnik vješt, revan i zdušan, kao čovjek rodoljub, plemenita srca i prijatelj sirotinje, kao prijatelj iskren i otvorene duše — stekao je on već u početku svoje službe kako povjerenje svojih pretpostavljenih oblasti, tako i ljubav svijetu, koji su imali prilike, da ga поблиže upoznaju.

Danas nakon dobra tri decenija probavljene službe, dr. Bišćan može se mirne duše i zadovoljna srca osvrnuti na svoje djelovanje, srećan s uvjerenja, da je sve učinio, što su mu dopuštale sile. To su mu priznale i njegove oblasti posebnim pohvalnim dekretima, u kojima ističu njegovu radinost i savjesnost, a to mu priznavaju i mnogobrojni izliječeni pacijenti, koji mogu samo njegovoj pomoći zahvaliti svoje ozdravljenje.

Dr. Bišćan službovao je iznajprije kao opć. liječnik u Samoboru od 1874. do 30. rujna iste godine, zatim u lastrebarskom kao podžupanijski, a iza reorganizacije oblasti kao kot. liječnik. U istom svojstvu premješten je 1893. mjeseca srpnja u svoje rođeno mjesto kojem je bio od uvijek vjeran sin, te mu je Samobor nada sve srcu prirasao. I u lastrebarskom i u Samoboru ostavio je dr. Bišćan najljepšu uspomenu na svoje službovanje.

Njegova dobrotvornost na daleko je poznata, a naša društva znala bi puno pričati o njegovim dobročinstvima. Dosta je spomenuti, da je kao liječnik ovdješnjeg vatrogasnog društva kroz 10 godina pružao svjema njegovim članovima i njihovim obiteljima, besplatno svoju liječničku pomoć.

Cijeneći visoko rad pučkoga učiteljstva na prosvjetnome polju, nikad nije dopustio, da mu se trud nagradi, ako je tko iz ovog staleža trebao njegovu liječničku pomoć. Za ove zasluge imenovalo ga je „Učiteljsko društvo“ za kotar jastrebarski svojim počasnim članom.

Krkama i sirotinji bio je osobito sklon. Prve je nadario brojnim darovima, a siromasima je često znao otrti suzu sa oka.

Za ova dobra i plemenita djela podijelio mu je papa Leo XIII. viteški krst reda sv. Gregorija Velikoga.

Kad je dr. Bišćan slavio ove godine 70. godišnjicu rođenja, samoborsko građanstvo spontano mu je priredilo najtoplije ovacije. I ovo je bio jasan dokaz, kako visoko štije svog odličnog sina, a dokazalo mu je to i time, što ga je više puta izabralo trg. zastupnikom, koju čast on i danas obnosi.

Dr. Bišćan revan je zdravstveni izvjestitelj našega lista, pa se naši čitači redovno mogu sastati s njegovim pomno sastavljenim izvještajima u „Samob. listu“.

Kako je dr. Bišćan i usuprot odmakle dobe još krepak i povoljna zdravlja, mi mu od srca želimo, da ga to zdravlje i nadalje prati, kako bi se mogao što ugodnije naučiti blaga mira i otpočinka iza dugovjeke mučne a plemenite i čovjekoljubive rabote.

Domće vijesti.

Mjesni školski nadzornici. Kr. župan, oblast u Zagrebu imenovala je za cijelo županijsko područje za iduće školsko trogodišnje mjesne školske nadzornike imenovani su u kotaru samoborskom za pučku školu u Samoboru: Franjo Reiser mladi, vlastelin u Samoboru; za Sv. Martin: Oskar pl. Simić, papnik u Sv. Martinu; za Rakovpotok: Jošip Korenić, posjednik u Rakovpotoku; za Sv. Nedjelju: Vjekoslav Miljan, župnik u Sv. Nedjelji; za Lug: Marcel pl. Frigan, vlastelin u Bistracu; za Kotare: Martin Kovačević, župnik u Kotarima; za Podvrh: Franjo Forko, podarcidakon i župnik u Samoboru; za Rade: Stjepan Mrakušić, župnik u Rudama; za Stupnik: Antun Fiočić, opć. školski odbornik u Stupniku.

Patriotičan čin. Gđa Anka pl. Tompa, vlastelinka u Tršću kod Zdenčine naučila je prošle zime 18 seljaka analfabeta iz svoga okoliša čitati i pisati. Ovo rodoljubivo nastojanje zaslužuje svako priznanje.

Zaručio. Dražesna gospođica Stjepana Urli, kćerka gđe Adele Urli u Bregani, zaručila se ovih dana sa gosp. Viktorom Pandićem, umjetnim bravarom u Zagrebu. Čestitamo!

Promjene u šumarstvu. Šumarski vještbenik kod kotarske oblasti u Samoboru g. Petar Georgijević imenovan je kr. kot. šumarom u XI činovnom razredu.

Za Šmidhenov spomenik sabrali su članovi „Jeka“ u vinogradu g. Šošarića 4 K 90 fil., a u gostionici g. Stjepana Fresla 7 K. Prije iskazano i uloženo u Samob. štedionici 104 K 68 fil., sada 11 K 90 fil. Ukupna svota za Šmidhenov spomenik iznosi danas 116 K 58 fil.

Ivan vit. Trnski u Samoboru. Posljedni put smo javili, kako je neki dan pohodilo naše trgovište slavljeni pjesnik Ivan vit. Trnski. Danas ćemo nadodati našoj vijesti, da je čestiti starina tom zgodom pohodio i naš Anin-perivoj, te župno groblje, gdje se tihim trnućem zaustavio na grobovima Ferde Livadića i Ivana Perkovca. Zanimat će naše čitače, ako im spomenemo, da se naš književni Nestor popeo i na Puškenu goricu i to kao 88 godišnji starac i odatle se prepustio užitku prirodnih krasota samoborskih i okolice, kojih se ne može dosta da nahvali. Razdragan s neopisiva užitka vratio se dični starac gotovo bez umora sa brijega. Bog nam ga poživio!

Hrvatske junake-generale opisuje u posljednjem broju bečkoga lista „Wiener Bilder“ podmaršal Ivan vit. Tomićić od Gorice. U članku se spominju svi generali, koji su rodom bili Hrvati počevši od Nikole Subića Zrinjskoga. List donosi slike od 52 generala. Broj ostalih generala iznosi, koji potiču iz Hrvatske iznosi 309, a ovi su od veće česti igrali veliku ulogu u vojnoj historiji.

Učiteljske vijesti. G. Ratko Buzina učitelj u Podsusjedu imenovan je ravnajućim učiteljem u istom mjestu. — Ravn. učitelj g. Bartol Tomečak u Hrv. Stupniku i ravn. učitelj u Granešini g. Ernst Prosen premješteni su međusobno.

Besplatno liječenje. Na uredovne dane kod kot. oblasti u Samoboru liječeno je od 1. siječnja ove godine do danas ukupno 463 osoba. Zaista pohvalno!

Promjene u sudstvu. Sudbeni prislušnik gosp. Milutin Jurčić imenovan je sudbenim pristavom II. razreda kod kot. suda u Sv. Ivanu-Zelini. Čestitamo!

Skupština u Samoboru. 25. pr. mj. bila je u Samoboru skupština Starčevićeve čiste stranke prava na kojoj je nar. zast. dr. Pavelić polagao račun o svom saborskom djelovanju. S njime je došao i dr. Starčević. Skupštinu je otvorio župnik Mrakužić, a predsjednikom joj je bio Mirko Kleščić. Narod se nakon skupštine mirno razišao.

Prva hrvatska narodna pomoćnica javlja svim članovima i članicama bivše „Narodne pomoćnice“ da se rok za pristup u novu zadrugu produkuje do 30. listopada. Upise i članarinu prima povjerenik g. A. Kalin.

Kanalizacija. U članku pod ovim natpisom u posljednjem broju izmakla nam je tiskarska pogreška u svoti, koju bi po mišljenju g. Levičara imali pridonijeti stanovnici Gajeve ulice. Ta svota ima glasiti K 1317:23.

Kulturnim vijećnikom za kotar samoborski imenovan je g. Pavao Cesar, posjednik u Samoboru i to za trogodište 1907.—1910. — Raduje nas, da u kulturno vijeće dolazi g. Cesar, čija je stručna sprema kao naprednog gospodarstva općeno poznata. Naši čitatelji poznaju g. Cesara po mnogim poučnim člancima, koje on kao gospodarski izvjestitelj piše u „Samoborski list“.

Razjašnjenje. Trg. načelnik šalje nam ovo razjašnjenje na „Obzorovu“ noticu od 18. rujna t. g. pod naslovom „Žurnalističko cvijeće iz provincije“: Orožde zaplijenjeno radi nezrelosti seljaku Sečnu iz Rakovice a o kojem je tržni nadzornik Kogoj izvjestio u „Sam. listu“, prodano je zaista na javnoj dražbi, ali ne za užitak već za ocat. Od dražbe su bili naročito svi isključeni koji bi ga htjeli upotrebiti za užitak, te je grožde prije nego li je izručeno dostalcu izgnječeno. Unišli novac od 1 K 30 fil., zaprimljen je u ubošku blagajnicu, što je svakako bolje, negoli da je grožde jednostavno uništeno. Pisac „Obzorove“ notice, a stanoviti žurnalist, vrtjar iz provincije pokazao je slabu logičnu svezu, kad je sa prodanim groždem doveo u svezu vuka, sa kojim nemaju opć. organi nikakova saveza, i kad mu još uvijek zuji u ušima glazba, koje u Samoboru već davno nema.

Dječji vlakovi. Kako saznajemo, nije se mogao dački vlak uvesti na našoj željeznici, jer se nije prijavilo 15 daka, koji bi ga voljni bili upotrijebiti, a ovaj je broj tražila uprava, da mogne dački vlak staviti u promet. Kako nam pišu dužna je željeznica dopustila, da daci, koji polaze škole plaćaju za II. razr. iz Podsusjeda u Zagreb i natrag 6 K 40 fil. mjesečno. Naš dopisnik apeluje na uvidnost uprave naše željeznice, da i ona dopusti veće potražbe za dakle eventualno da pokole uvesti dački vlak, za koje će snabdijelivost, jamčno naći najveću zalihu roditelja, koji danas moraju velike brve pridonijeti za svoju djecu u grade.

Žurnalističko cvijeće iz provincije. Nedavno je bečkim „Obzor“ pretiskao jednu noticu iz „Samoborskoga lista“, koja se u nas nalazila pod naslovom „Sa trga“. Radi se u njoj o zaplijeni nezrelog grožda nekome seljaku, koje je općina prodala na javnoj dražbi. U „Obzoru“ se u ovoj vijesti nadodaju posebne opaske, te se ističe sjedljivo, kako tobože u Samoboru pod prašnim općinskim organa može i nezrelo grožde ocat da dovi! Svrhu tomu daje se

onda još i tendenciozni natpis „Žurnalističko cvijeće iz provincije“, čime se očito nišani na naš list.

Na žalost pisca „Obzorove“ notice moramo istaći, da ona naša vijest „Sa trga“ ne potječe od naše redakcije, što je već u prvi mah razumljivo, već je redarstvena vijest od tržnog nadzornika, a osim toga je još osnovana na potpunoj istini. — Dotično je grožde doista prodano na javnoj dražbi, ali ne za užitak već za — ocat. A radi jedne istine donesene u našem listu valjda nema niko razloga, da apostrofira naš list s onakim naslovom, kako je to u „Obzoru“ učinjeno. Mi smo naš list od početka izlaženja slali redakciji „Obzora“, i „Obzor“ je mnogu našu vijest prenio iz našeg lista a gdjejoj nije naveo ni vrela otkuda potječe. Nama to nije žao, pače nas uvijek radovalo, ali nam je konstatovati, da naše „žurnalističko cvijeće iz provincije“ nije tako loše i na odmet, kad si je i tako uvaženi list s njime znao zakriti svoj klobuk.

Zato i ne vjerujemo, da ova vijest potječe iz „Obzorove“ redakcije, već smo većma vjereni, da ju je napisao neki „dobri prijatelj“ iz Samobora, komu je nasjeo „Obzor“ i koji pače vrijeda naše građanstvo, kad tvrdi, da se u Samoboru razvijaju političke prilike i uvjerenja prema momentanom raspoloženju, protiv čega moramo mi najodlučnije prosvjedovati. Preporučujemo „Obzoru“ da u lokalne naše prilike ne dira, ako ih ne pozna i ne kuša ponizivati rada jednog lokalnog lista, koji se doduše ne bavi politikom, ali tim većma nastoji, da unapređuje interese Samobora.

Upalila se stelja. Dne 25. pr. mj. oko 4 sata poslije podne buknuo je iznenada plamenom oveliki plast stelje, vlasništvo ovdješnjega kotara i posjednika Đure Težaka. Plast je bio složen nuz plot kućnog vrta i odasvud okružen drvom i drvenim prostorijama. Neizmjenom brzinom gorila je stama, a plamen zahvaćao plot i ostalo drvo. Prvi je dotrčao u pomoć brat mu Janko a za čas nešto seljana. Vatru nije bilo moguće ugušiti, te je izgorjela sva stelja, jedino su spasili ostale predmete. Steta iznosi oko 100 K. Kako se je to dogodilo nije poznato.

Nesreća na motocycku. Dne 25. rujna vozio se na motocycku sa kolicama g. S., kotarski povjerenik, samodrug iz Brežica prema Samoboru. U Sv. Heleni zapela su kolica o kripu kuruze i u jednom času prebacio se motocyck te obojicu bacio daleko od ceste. Dok se drugi nije ništa dogodilo, g. S. zadobio je teški potres mozga sa krvarenjem iz uha i nosa, te bi prenesen u kuću Barbika. Liječničku pomoć pružio mu je odmah dr. Juratović. Stanje ozljeđenoga poboljšalo se skoro, tako te je treći dan poslije zadobivene ozljede mogao biti otpremljen u Brežice.

Zdravstvene prilike u Samoboru i njegovu kotaru. U mjesecu rujnu javljali su se ponajviše katari probavila. Početkom mjeseca pojavila se u predgrađu Lešće trbušna pošaljina u 10 slučajeva, od kojih je 7 osoba potpuno ozdravilo, a 3 su izvan pogibli, te se nalaze na putu ozdravljenja. — Skriet bio je u selu Dubravi, ali danas već jenjava. Liječnik je bio oblasno izaslan u to selo, te poduzeo potrebne preventivne mjere. Dr. B.

Umrli u Samoboru od 1.—30. rujna 1907. Ignac Božić, dijete težaka, 1 mjesec, Draga, od slabooce. — Stjepan Novak, dijete težaka, 14 dana, Gornji kraj, od slabooce. — Konrad Banjodvorac, dijete radnika, 2 i pol god. Jurjevska ulica, od difterije.

Društvene vijesti.

Hrv. pjev. društvu „Jeki“ u Samoboru pristupio je kao utemeljitelj presvij. gosp. saborski potpredsjednik i nar. zast. Dr. Mile Starčević.

„Pučka knjižnica i čitaonica“ održat će već oglašenu javnu skupštinu u nedjelju, 6. o. mj. u 4 sata poslije podne budući da se nije 22. pr. mj. mogla da održati, jer se sakupio premalen broj članova.

PROSVJETA.

Studije i dojmovi. Tako je naslov velikom djelu, što ga je napisao o prošloj svjetskoj izložbi poznati pedagog Ljuboje Džuslić, savjetnik zemaljske vlade u Sarajevu. Nije to obično izvješće kakova se pišu o izložbama, već je to — kako i sam naslov kazuje — čisto studija o svemu, što je tu nakrcala prokušana ruka naprednoga naroda iz svijeta svijeta. To je knjiga, koja će ti pružiti vidik u kulturni napredak svih naroda, te čitajući osjećat kano da si u velikoj svjetskoj panorami, u kojoj se u nepreglednim povorkama pred tobom niže sve, što je čovjek stvorio od drevnih davnina pa sve do danas svojim razumom i svojom rukom. Ugodno je to promatrati, te — makar da je knjiga omanja — ne umara te pisac suhoparnom statistikom, van gdje je to naročito nužno, gdje bi i sam čitaoc počeo saznati brojeve i statističke podatke. Ta velika radnja izlazi je godinama u Sarajevskom „Školskom vjesniku“, odakle je sada pretiskana u samo par stotina naposa. Pošto je sav čit dobrić namijenjen londa za potpomaganje učiteljske siročadi u Bosni i Hercegovini, a takove žalbe vrio mnogo imade, na nama je da to nastojanje potpomognemo i za to svatome najtoplije preporučujemo to djelo. Nabavlja se u dr. uč. škole G. Bužvera u Sarajevu, a stoji sa poštom 10 K. Knjiga ima 1023 strane u velikom formatu.

Gospodarstvo.

Kotarsko-kulturno vijeće. Na 23. rujna 1907. obdržavalo se u uredu kr. kotarske oblasti pod predsjedanjem kotar. predstojnika Dragana vit. Trnskoga kotarsko-kulturno vijeće, kojemu prisustvovali su gg. župnik Franjo Forko, posjednik dr. Milan Krištof, posjednik Pavao Cesar i kotar. veterinar R. Majhofer.

Ne možemo za danas donijeti izvještaj o svima zamahnima zaključcima kultur. vijeća, već ćemo to učiniti u narednom broju. Za danas budi naglašeno da je na prijedlog g. kotar. predstojnika zaključeno zamoliti kr. zem. vladu, da u mjesecu rujnu 1908. dozvoli u Samoboru održavati nagrađivanje stoke. Tom prilikom upričila bi se podjedno izložba voća i grožda.

Kako marvogojstvo danas stoji u samoborskom kotaru neka svjedoče brojke, koje ćemo navesti, pak će bezuvjetno nagrađivanje stoke pospješiti još jači razvitak marvogojstva u našem kotaru.

Kot. veterinar izvjestio je na sjednici ovo: Da se rasplodom goveda postigne što krepči i razvijeniji odnosno bolji podmladak, te da se goveda sačuvaju od krležavosti i time stočarstvo u zemlji što više unaprijedi upotrebljavaju se za skok u smislu postojećih propisa samo potpuno razvijeni i za rasplod sposobni bikovi. U tu svrhu obavlja svake godine u proljeće posebni odbor pregledbu sviju bikova u svakoj općini t. zv. licenciranje. Da se postigne pak što bolji podmladak nabavlja zem. vlada svake godine bikove raznih plemenitih pasmina, te ih razdjeljuje općinarima i to pasminu tamošnjoj stoci najprikladniju. U našem kotaru zastupana je malenom razlikom jedino belanska pasmina, a rezultati pokazaše, da ta pasmina zadržava kod nas sva dobra svojstva, kojima se odlikuju u svojoj domovini Koruškoj. Križančad belanska s raznim domaćim pasminama daje lijepu pitomu stoku, a volovi za tegljenje odlikuju se razmjernom krepčinom i velikom ustrpljivošću. Ove je godine licencirano u svemu 50 bikova, od kojih su 20 čiste pingav-delanske pasmine, 24 križane pingav-belanske pasmine a 6 križane simentalске pasmine.

Krava i za rasplod sposobnih junica bilo je oko 4000. Brojevi ovi pokazuju, da je stočarstvo u ovom kotaru na znatnom stupnju, nesamo u kvantitativnom već i kvalitativnom pogledu, čemu je jedino doprinijelo nastojanje vlade u oplemenjivanju domaće stoke kao i naredba od god. 1895. o licenciranju bikova. Mjerodavni faktori nastoje, da se iduće godine upričiji u Samoboru izložbu stoku i nagrađivanje lijepih primjeraka, što bi bez sumje mnogo pridonijelo unapređenju stočarstva toj najvažnijoj grani gospodarstva, što nam svjedoče krasni uspjesi u tom pravcu u kotaru križvačkom.

Kretanje željezničkih vlakova

na „Samoborskoj željeznici“. Vrijedi od 1. listopada 1907.

Iz Samobora u Zagreb: u 6, 802 (motor) i 10 sati jutrom, u 1:30 i 302 (motor) po podne, i u 7 sati uveče.

Iz Zagreba u Samobor: u 8, 10 (motor) i 11:45 prije podne, u 3 i 5 sati (motor) poslije podne, i u 703 uveče.

Nedjeljom i blagdanima kreće još vlak iz Samobora u 503 pos. p. i u 8:37 sati uveče; iz Zagreba u 1:34 pos. p. i 8:30 uveče.

Slastičarna!

u parku gdje. Sauer kraj „Lovčkog roga“.

Preporučujem uvijek najljepši izbor svakovrsnih špecialiteta i dobrih poslastica iz moje novo uređene radionice te molim za mnogobrojni posjet. odlič. poštovanjem

Melanija Vuja.

Smokve, rožičke, kandis-šećer

i ostale pripadajuće stvari za pravljenje dobrog

polinkevoa (bermeta)

kao i dobro sjeme za pravljenje

Samoborske muštarde

dobiva se kod M. Šaroka, Samobor.

Zimske jabuke.

Prodaje se čitavo stablo zimskih jabuka (po-gačnica) po prilici do 5 m. centi.

I'oblize u upravi „Samoborskoga lista“.

Tražim

muškarca u službu, koji je voljan kuhinjske poslove obavljati i kravu dojiti, a kroz 3 zimski mjeseca da pazi sam na cijelo gospodarstvo. Plaća 12 kruna mjesečno

Anka Tompa.

Dobro Tržić, pošta Zdenčina

Zagorski kameni ugljen

izvršne kakvoće prodaje se met. cenat sa dostavom u kuću po 90 novč. Narudžbe primaju se u trgovini M. Škareka, i u tiskari Slavka Šeka u Samoboru.

Vinograde

jedan u površini od po prilici 2 jutra ležeci u Dubravi, a drugi od pol jutra ležeci u Gizniku, prodaje dobrovoljno A. Nagode.

I. hrv. tvornica štapova

baruna Alnoch-a u Bregani

kupuje bukova, grabrova i javorova glatka, ravna, 30 do 80 cm. debela, 2—4 metra duga stabla i plaća povoljne cijene.

Za proizvod štapova kupuje u svakoj količini kesténove, jasenove, svibove, drenove i lijeskove ravne štapove (štile). Pobliza uputa i pogodba kod

Ravnateljstva tvornice štapova u Bregani kraj Samobora.

Važno za svakoga tko želi imati dobar

pelinkovac!

Sve vrste svježih upravo prispjelih mirodija za

pelinkovac!

rožića, smokava, oreška, cimta, vanilije, grozdica, koriandera, gorušice, bijeloga i žutoga sladora itd. uz najniže cijene preporučuje

V. Mateta

Dr. Friedländera Tinktura za kurje oči

najbolje sredstvo za odstranjenje kurjih oči, žuljeva, ozebina itd. bez ikakove boli. — Dobiva se u Samoboru samo kod

MAVRE NEUMANA (Filipa Jurčića nasljednik).

Cijena bočici sa uputom uporabe 80 filira.

Najjeftinije **pokućtvo!** **Najsolidnije**

I. hrvatska

stolarska

i tapetarska

obrtna vjeresijska udruga

kao član zemaljske središnje vjeresijske udruge.

Marije Valerije ulica 10. Zagreb. Nikolićeva ulica broj 2.

preporuča svoje bogato skladište

stolarskog i tapetarskog

pokućtva.

Samo domaći proizvod.

Polakšice u plaćanju. Cjenici i troškovi badava. Nebrojene pohvale stoje svakomu na uvid.

Najbolje **pokućtvo!** **Najjeftinije**

Uspješno se
oglašuje u
Samoborskom
listu.

Hrvati i Hrvatice!
Sjetite se družbe sv.
Cirila i Metoda

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR,

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose veleč. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kotarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gostioničarom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaručnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u škatuljama, pripovijesnih, školskih i trgovačkih knjiga, koledara te piso-risaćeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.

Gostionica

„Kraljici prirode“

(Vila Eduard Presečky)

nalazi se u čarobnom Anin-perivoju, te je ugodno sklonište za odmor, okrepu i zabavu. — Divotni vidici pružaju gostima vanredan užitak. — Svježi gorski uzduh prija grudima i podaje krepko zdravlje.

U gostionici se toči za okrepu gostiju:

izvršne domaće vino iz vlastitih vinograda, kao i svježe ožujsko pivo, dobiju se sve vrste

toplili i hladnih jela

kao i sir Ementhalski, domaći, švicarski itd., salama, jaja, slatko i kiselo mlijeko, maslac, bijela i crna kava, kakao, te priznati Samoborski kruh iz moje svestrane priznate uzorne pekarnice.

Po narudžbi dobije se janjetina, odojak, tepo želji i sve druge vrste jela.

Objed se može i posebice naručiti, da se naznači broj gostiju i vrsta jestiva, te da to domaći prijave usmeno, a strani pismeno u Smidhenovoj ulici broj 4.